

שני שעירי פרק שישי יומא

סז.

עין משפט נר מצוה

לד א ב ג ד ה מ נ פ ז ח ט י יא יב יג יד יה
 מהל' עמוד י"ח הלכה
 ע"ד: 1
 לה ו מיי"ה מהלכות פרה
 הלכה ו:
 לו ז מיי"ה פ"ג מהלכות עבודה
 י"ח הל' ז:

תורה אור השלם

1. לכו נא ונבדוקה יאמר ה'
 אם יהיו חטאיכם כשנים
 כששלג ילבינו אם יאדימו
 בחולע בצמר יקוה.
 ישעיהו א יח

מוסף רש"י

למי שאין לו פת בסלו.
 אצל היום וזאת על למחר
 (קטן ע"ד). לשון של
 הנהרות. למן סוק ומשך
 כעין לשון וצנע צוים
 וקושין אותו כגלה שער
 המשתלם והיא מלצן מליו
 והוא יצא שמתל הקב"ה
 לישראל עמנו (שפי"ה ח)
 אם היו טמאים כשנים כשלג
 ילבינו (ע"ד ע"ד).

רבינו הגנאל

ה"ר י' סוכות ו"ב מילין
 היו דברי ר' מאיר. ר' יהודה
 אמר ט' סוכות ו"י מילין
 הי. ר' יוסי אמר ה' סוכות
 ו"י מילין והו' שפוטין הן
 כולן (ח) אצל זה שאומר
 וכולן ליד עירוב. א"ר
 יוסי שח ל' אלו בני אם
 ע"י עירוב וכול בני לעשות
 בשבת. סוכות ו"י מילין.
 צריך פירוש וזה פירושו,
 עושה בחוק אביבה מילין
 פורשות סוכה, ומדובר
 ד' מילין ועושה סוכה
 אחרת. ובמשקל ללוח
 המולך שער המשתלם,
 יוצא מירושלים ומערב בסוף
 מיל', והוא אלפים אמה
 שהן תחום שבת, כדי
 שיזא רשאי עוד לילך
 מיל אחר שהוא אלפים
 אמה אחרת. נמצא מהלך
 שני מילין מירושלים שהן
 ד' אלפים אמה, והשוכנים
 בסוכה אהא, מיל כלפי
 ירושלים ומערב כדי להלך
 מיל אחר, נמצא היוצאין
 מירושלים הולכין עמו שני
 מילין ומצויין שם (הם)
 [האגושים] ויצאו מן הסוכה
 והחוריים האנשים שבאו עמו
 מירושלים הולכין עמו עד
 שבאו מן הסוכה מיל על ידי
 עירוב ומיל תחומם הנה ד'
 מילין, וכן סוף כולן לסיכה
 ד' מילין בענין זהוה. אחרים
 מערבין לצד זה ואחרים
 מערבין לצד זה הנה ח'
 מילין, ונשאר ב' מילין ויצאין
 עוד היושבים בסוכה השניה
 הם שלא עירבו בצד האחר
 שבין סוכה לסיכה הולכין
 עמו מיל תחומם ומיל על
 ידי עירוב הרי ד' מילין.
 אבל אליבא ד' מאיר דאמר
 י"ב מיל ונשאר ב' מילין
 עומד מרחוק ורואה מעשיו.
 שחלק לשון של זהירות חצוי
 קשור בסלע, דהייש דילמא
 כיון לרישית זה השעיר ולא
 יראה ויראה מה שבסלע.
 ולמה היה קושר בין קרני
 השעיר, אמרין (ב) הואיל ובו
 מכתפין דלמא קדים ומלכין (ד) דכתיב אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו. ולא היה מניין למחצית החר עד שנעשה
 אביבים אבירים. אותן אבירים רב שמואל חד אמר מותרים בהנאה הן. כלומר האביבים לבחמות וחד אמר אסורין.

רבי יהודה אומר תשע סוכות ועשרה מיי"ן. יש ספרים שיש
 צוקן עשר סוכות אם כן לפי זה האחרונה היתה עומדת
 בצוק ושמה מסוס חולש דמשלם כדי שלא ינטרף לחזור וילין שם:
 ובראין על ידי עירוב. מכלן מקשים אח"כ דלמחר צפרק מי שהוליאוחו
 (עירובין דף נ"ה). כוה יהו כל שצוית שבת
 פירוש אלפים דמחוס ומועדין
 ד' אמות דצרות רהינים כולנה ונתנין
 להם אלכסון ומפר"ת דככל ז'ד
 שילך נותנין לו אלכסון ויכול לילך
 דצצת אלכסון של אלפים וכל מקום
 שמוכר בגמרל עמוד רחב ד' על
 ד' לאו דווקא אלף צעי שיהא ריבועו
 כשעור אלכסון של ד' על ד' היינו
 ה' טפחים ושלש חומשין וגזי כוורת
 צפ"ק דצצת (ד.ק.פ.ד). דנקט רחבה ו' ולא
 נקט רחבה ד' כמו בכל דוכמל משוס
 דככל דוכמל דליירי צמצוע לא הוה
 כריך למינקט אלא ד' וממילא ידענא
 כמו שהוא צלכסון כן הוא בכל מקום
 אצל סמס כוורת עגולה היא ולי הוה
 נקט רחבה ד' הוה משמע מכל ז'ד
 כי כוורת אין לה אלכסון וקשה לפי
 מכלן משמע דמחוס שצת מיל והיינו
 אלפים ותו לא כמו שהוכיח רש"י
 מיהו יש לומר דסימנא דעלמא הוה
 מיל כמו בכל דוכמל דנקט אלפים
 אף על גז דיהצי' ליה אלכסון הכי
 נמי הכא נקט מיל אף על גז דיהצי'
 ליה אלכסון מיהו קשה לפירושו דה'
 פלות דצצת ילפינן מעשה לויס וערי
 לויס אין נותנין אלף לפלות העולם
 דלאתא צפרק כילד מעברין (עירובין
 דף נ"ו): על כן פירש רבינו שמואל
 דההולך ממורח העולם למערב או
 ממצון לדרום אין נותנין לו פלות
 אצל ההולך מקרן דרומית מערבית
 של עולם למזרחית כפומית נותנין לו
 פלות ועומד דצ"ה גזוה' ורחב ד'
 על ד' ה' העמיד ריבועו לריבועו
 של עולם וזרק ונח על גזיו חייב ואם
 אלכסונו עומד לריבועו העולם אינו
 חייב עד שיהא ריבועו ה' טפחים
 וג' חומשין: **במאן אורא הא
 דתניא חוין מאחרין שבהן בו.** מימה
 לי אמאי לא קאמר כמאן אולא הא
 דתנן חוין מאחרון צצת דהא
 צמתנימין נמי קמי לה זליכא למימר
 דרגסיין דתנן כמו יש ספרים שהגנה
 צהן דתנן ואמתני' קאי דאם כן אמאי
 מיצעי ליה אסיפא מרישא הוה מצי
 לארובי דמתני' אמאי כרבי מאיר
 דקמי מירושלים עד זוק ל' רס' ו'
 ומחנה לכל מיל דהיינו כרבי מאיר
 דלמחר י"ב מיל ונראה לי דגרס דתניא
 וסיפא דהא צרייחא דלתימן עלה
 היא וצמר פלוגתא דרבי מאיר ור' יהודה ורבי יוסי קמי לה ועל כן
 מתמה גמרא אף על גז דרבי מאיר הוה ר' יהודה וצמר ר' יהודה הכי ר'
 יהודה וצמר הכי רבי יוסי לכאורה הוה משמע דמסקנא דמילתא
 דר' יוסי היא להכי אינטרין לאשמועינן דלמחר לתימן רבי
 מאיר ורבי האי גוונא איכא צפ"ק דסנהדרין (דף ו' ו' דן את הדין
 דלמחר לתימן וצפרק לא יחפור (צ"ב דף ק"ה): נמי איכא כי האי גוונא:
 אטו
דכתיב
 מכתפין דלמא קדים ומלכין (ד) דכתיב אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו. ולא היה מניין למחצית החר עד שנעשה
 אביבים אבירים. אותן אבירים רב שמואל חד אמר מותרים בהנאה הן. כלומר האביבים לבחמות וחד אמר אסורין.

שעשים רים. היו מירושלים ועד (ה) זוק הר גזוה וזוקו כלאמרי'
 בצבא מניעה ו עלתה לראש זוקין ונפלה: **שצעה ומחלה רים לנל**
מיל. הרי לתשעים רים י"ב מיל והם י"א מטעות מירושלים לסוכה
 הראשונה ומסע אחד ומסוכה לסוכה עד י"א סוכות ט' מטעות הרי
 "מטעות ומסוכה אחרונה לזוק מסע
 אחד הרי לכל מסע ומסע מיל חוץ
 מאחד מהן שיש בו ז' מילין היינו
 דקמי ומליון אותו מסוכה לסוכה
 שהמיל הוא תחום שצת חוץ מאחרון
 שהוא רחוק ז' מילין ומליוהו מיל
 ועומד מרחוק ורואה את מעשיו
 והצצותן זה אינו שיהא לצצותן קיים
 הרי אלעזר ו קליר שצצתים קיים
 הוא קצו הרים אותו הצצותן אינו עולה
 לאלפים אמה המיל אצל צברייתא
 דהאינו צפרקי (ה) מנינו שם מידת חלוקת
 ארץ ישראל לעתיד לצוה רחב גזול
 כל שצט ושצט שצעים וחמשה מיל
 וגם רבי אלעזר קליר יסד כן צפיט
 ארץ צנקין כפות (ה) צרוחב ע"ה מיל
 חריומייה וס' כ"ה אלף קיים שצפסר
 יחוקל (מה) מנה וזק קנה ו' אמות
 הזולת אמה וגו' וכל קנה ו' אמות
 הרי ק"ג אלף אמה מן לכל אלפים
 אמה מיל הרי ע"ה מיל: הרי **מיס**
והרי מוון. בגמרא מפרש אינו דומה
 מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו:
שאינו מגיע עמו לזוק. כמו שפירשתי
 לפי שהיה רחוק ז' מילין: **חולק לשון**
של אוריא. בגמרא מפרש טעמה:
צא וישב לו. חזר עד סוכה האחרונה
 אע"פ שהיואל חוץ לתחום אפילו
 צרשות אין לו אלא אלפים אמה
 ממקום שילא לשם צרשות לזה המירו
 לפי שהוא מעונה וחלש ועוד שירא
 קרין סבין יחוקל [מ"ח].
 והקיה שז אמות הרי מלה
 ומחסי אלף אמה מן לכל
 אלפים אמה מיל על שצעי
 ומחמה מיל. מכלן קשה על פי
 ר"ת דר"פ ה' אלף ואלף ואלף
 [עירובין ב' א] דקאמר הם
 ארבע אמות שאלוהן הן
 ואלכסון בין דצין צריבע
 [העולם] בין בשאר רוחות
 בעין אלפים עם אלכסון שהן
 אלפים אמה [וח' מאת] וכן
 נוריקה ארבעה אמות ובעברה
 בעין אלכסון. דהא הכא ז'
 חשיב אלא אלפים אמה
 מןמחמות שהן מיל נמו
 שמשעלן, ועוד קשה כי בכל
 ההלכות נקט עמוד גבוה
 עשרה ורוב ארבעה ואמאי
 נקט רוב ארבעה ששה הוה
 ליה למנקט שאלכסון על
 ארבעה קרוב לששה הוה. ובי
 מימה ריבוע דרוחב ארבעה ואלכסון
 קאמר, על כן צפרק קאמ'
 דצת (ח) א' גזי כוורת דנקט
 רוב ששה פי' שהיא עגולה
 וכשתדענא מתאלה בין אלכסון
 ד' על ד' שיעלה קרוב ל'
 טפחים לפי רש"י דהתם
 [ו]לפי ר"ח טפחים מתמם
 עם עובי הדפנות. (א' ד')
 [טפי מד'] על ד' הוה ליה
 למנקט עין שדה ד'
 [ו]אלכסון, ועוד קשה לריטי
 דצפרק כילד מעברין [עירובין
 ב, כ] שצמעתא דטבלא
 מרובעת מוחב כדבדל בני ערי
 לויס ילפינן מייחיה פילוח של
 תחומי שבת שלא היה צריבע
 אלא אלפים מתמם דפרשית
 הכס. ויש לדמות דלע"ג דגזי
 ערי לויס בין חילוק בין אלכסון של קרנות בשאר רוחות, בתחום שבת אין נכון לקרן כאלו יתברר מתחום אחר. מיהו נראה לי כפי רבינו
 (שמעון) [שמולן] שפירש דזוקא לקרנות שמרובעין לריבועו עולם כדמכות ההם בעין אלכסון ולא כדלמחר רוחות. מ"ר. בא וישב תחת
 סוכה האחרונה עד שתחשך. ואין להקשות למה [אל] תקנו סוכה שם [וריש שם] עד למחר אלף הנוק, כי רש"י פי' יפה שירא לעמוד
 מנדרב וגם הוא הלכו ומועה, ואין לוטר שיעשו אחרים אלא ולא יעמוד יחיד, כי אין נכון לראות כוון אם הנוק אם לא. ואומר
 רבינו דלפלו למאן דלמחר תמוזין דלורייתא כיון שלא היתה שם שבתהו קטובה (עד) ממחלת היום אם חזר לו אין כאלו יספור מן
 המורה רבינו מיל גזוה' מ"ר. גבי' רבי יהודה אומר עשר סוכות בעשר מיי"ן. כן נקט בכל הספרים ואינו יודע
 לעשר, כי ל"ל עשר סוכות חוץ מילין כיון שלא מניע שערין סוכה לא אלא ירושלים ולא אלא הנוק ובוחר מילין למה יעשה סוכה. ע"כ נראה דגרסין משע סוכות,
 ולא גרסין דתנן, דל"י דמתי' היא מרישא הוה ליה לאחיו דקמי כדבדל בני ערי. יוסף. א"א נצרך אר"ב לך. אצל זה היה רבינו חיי
 מלכין אותו אפילו לא היה (ומר דוקא שפיר והיינו כמו) [והיה שיער את שיעריו כמו שצוהו] שבת ומוחלה, מייחיה הכא שמוחלה, שבת ומוחלה, שבת ומוחלה, שבת ומוחלה,
 (ומה) [שם] מ"ל שאין צריך אותו ויש הפסדים בכך הניחו אותו מתחמלו, אי נמי על ראש שער מניחין כלומר ד' הוא מתחמל כדבדל בני ערי. ודברים [ט, כ]. גזי סקין. נבכסת שקלים פיק הממונה [מ"ח] ממה דהא לשון על זאורות הבהא אין לו לשון
 וזרית שתי קושין בנאקדש כגלה השעיר המשתלם לעיל צפרק ערך בקלפי [מג, כ]. דקמי פרה ולשון על זאורות שער בגמרא שער בשר ולשון שצין קרניו צאן משירי הלכה. מלכין וירודין שנעשרת מצותו. ואע"פ שיהא ממה פטמים
 מלכין קודם עשית המזוה מ"מ סוף לעשייתו לא מלכין.

4) אינו מובן ואולי דליל צל זה שאומר ויכולן ע"י עירוב ארבי ר"ש י"ח וכו'. 3) נראה דליל אמרין כיון דמלוא בשער וכו' מתפרשין דלמא
 קדים ומלכין ולא יקיים מלות הדפוס. 2) נראה דמלך קאמר לו י"ל א"ר נמוס וכו' דנבאנשה הוה קושרין וכו' דכתיב אם יוסי וכו'.